

TEDNIK

Stev. 38

Trbovlje, dne 15. septembra 1956

Leto IX.

Ustanovni občni zbor G. P. Z. za okraj Trbovlje

ZA BOLJŠI ODKUP

in smotrnejšo preskrbo potrošnikov

Minule soboto so se v Brežicah zbrali predstavniki zasavskih kmetijskih zadrug — žal so izostali tovariši zadrug iz gornjega dela okraja — in ustanovili PGD za okraj Trbovlje — GPZ so se priključili naslednji obrati: ZTP Posavje, Vinarska zadruga in Mlekarna Brežice

Ze na nedavnem občnem zboru OZZ so med drugim izvolili iniciativni odbor za ustanovitev Gospodarske poslovne zveze za okraj Trbovlje. Po skrbnih in temeljnih pripravah je odbor slednjič izvedel vse priprave in minuli petek so se zbrali delegati zadrug v Brežicah in se pogovorili o delu te važne institucije.

Od 37 kmetijskih zadrug — toliko jih je v našem okraju — je prišlo na zbor 27 predstavnikov omenjenih zadrug, izostali pa so malone vsi tovariši iz KZ zgornjega dela okraja. Izostanek le-teh od tako važnega zbora se ni mogoče tolmačiti. To še zategadelj, ker so bili vsi upravni odbori pravočasno obveščeni in je bila njihova udeležba potrebna.

Ni dvoma, da bo novoustanovljena zveza imela zelo važno delo. Opravljati bo morala isto delo, ki doslej še ni tako steklo, kot si želijo mnogi potrošniki kmetijskih pridelkov. Povsem razumljivo pa je, da bo morala zveza utrjevati kmetijsko v skladu z razvojem socialističnih družbenih odnosov.

Delegati so mnogo govorili o bodočem poslovanju zveze in po temeljiti in obširni razpravi sprejeli vrsto važnih sklepov, ki bodo kašipot novi instituciji v izvajanju vseh nalog.

Pravila zveze povedo, da bo prvenstvena naloga zveze združiti v svoj sestav vse dejavnosti

v svojem proizvodnem področju, ki po dosedanjem delu že, ali pa bodo v bodoče opravljale naloge blagovnega prometa kmetijskih pridelkov. Delegati so že na občnem zboru določili, da bosta glavni tržišči za zasavske kmetijske pridelke Zagreb in Trbovlje. Končno pa je važno tudi to, da bo GPZ skušala v vseh večjih industrijskih krajih vključiti v svoje delo vanje vse obstoječe obrate, ki se pečajo s prodajo kmetijskih pridelkov, ali pa kjer bo potreba ustanovljati nove. GPZ so se priključila že tri važna podjetja, in sicer: ZTP Posavje, Vinarska zadruga in Mlekarna Brežice.

Delegati so razpravljali še o

drugih perečih zadevah. GPZ bo imela svoj sedež v Vidmu-Krškem. Končno so izvolili še 13-članski odbor, postavili nadzorni odbor in upravo. O dejavnosti Gospodarske poslovne zveze bomo poročali še več v prihodnji številki. (v)

Ze petič so v Radečah praznovali občinski praznik

Vrsta uspešnih prireditvev

Pisane kulturne in športne ter ostale prireditve med tednom v Radečah so še bolj poudarile pomen V. občinskega praznika radeške občine. Dan za dnem so se vrstili v telovadci, športniki in kulturne skupine s svojimi prireditvami, ob zaključku pa so imeli svoj praznik še gasilci.

Praznovanje V. občinskega praznika se je pričelo v Radečah že v soboto, 1. septembra s slavnostno telovadno akademijo TVD »Partizana« Radeče in TVD »Partizana« pri VPD Radeče. Ob sodelovanju godbe na pihala je ta slovesnost prav lepo uspela. Prav tako je uspel javni telovadni nastop vseh telovadnih oddelkov TVD »Partizana« v nedeljo, 2. septembra. V ponedeljek, 3. septembra so pripravili mladinci lepo akademijo, na kateri so pokazali svoj napredek in znanje. Tako so tudi ti prispevali k dobremu poteku občinskega praznika. V torek je imela promenadni koncert v mestnem parku godba na pihala »Svobode« iz Zidanega mosta, v četrtek, 6. septembra pa je ob 19. uri priredila promenadni koncert godba DRD »Svobode« Radeče, ob 20. uri je nato sledila velika gasilska vaja ob sodelovanju gasilskih društev iz Radeč, Jagnjenice, Papirnice, Vrbovega in Zidanega mosta in prikazala vsestransko dejavnost gasilskih vrst.

»SVOBODA« V RADEČAH JE DOBILA NOVO ZASTAVO

Lep praznik so imeli radeški »svobodarji« prejšnji petek zvečer, ko so v nabit polni dvorani med številnimi gosti pozdravili tudi predsednika Zveze »Svoboda« in prosvetnih društev Slovenije, tov. Ivana Regenta. Uvodne besede je na tej slovesnosti spregovoril predsednik društva, nato pa je tov. Ivan Regent razvil društveno zastavo. Mestno gledališče v Radečah je ob tej priložnosti uprizorilo igro Bratka Krefta »Velika puntarija«.

Predzadnji dan proslave občinskega praznika so člani Avto-moto društva v Radečah odkrili spominski ploščo Petru Knezu. Dopoldne so se vrstile športne igre, popoldne pa so se pomerili v nogometni Stari in Mladi. Sledil je neodločen rezultat, tako da pokala ni dobil nobeden, zaradi česar se bodo pomerili še enkrat.

Najlepše pa je bilo v Radečah seveda zvečer. Ta večer bo

ostal v spominu marsikomu. Od Zidanega mosta do Radeč so pluli po Savi kajaki, ki so bili razsvetljeni. Bilo jih je 25, med njimi so bili tudi kajakaši iz Hrastnika. Prekrasen je bil pogled na Savo, kjer so na sredini reke napravili veliko zvezdo z imenom Tita. Svetili so lampijončki in rakete — bila je

do delovali pod imenom tabornikov rodu »Savskega broda«.

SLAVNOSTNA SEJA

IN SPREVED

TER OTVORITEV

GASILSKEGA DOMA

Z budnico godbe na pihala so pričeli praznovati Radečani zadnji dan svojega občinskega

Predsednik občine Radeče Fer Ši Miller govori na slavnostni seji

res prava beneška noč na Savi. Po tej uspešni prireditvi so se v Radečah sešli taborniki in ustanovili taborniško organizacijo. Qdslej imajo tudi v Radečah to lepo organizacijo in bo

Proslava 20. obletnice tekstilne stavke v Kranju

Jutri manifestacija vseh delovnih ljudi

V Kranju bo jutri, v nedeljo, 16. septembra, slovesna proslava 20. obletnice velike tekstilne stavke. Iz vseh krajev Slovenije bodo prispeli delovni ljudi na to pomembno manifestacijo delavske solidarnosti. Delovni kolektivi podjetij, ki so leta 1936 stavkali, so odkrili v tem mesecu že vrsto spominskih plošč, da se ohrani še poznim rodovom spomin na ta važni, revolucionarni dogodek v zgodovini slovenskega in jugoslovanskega delavskega gibanja.

Pripravljalni odbor za to slavnost je imel s pripravi za ta spominski dan veliko dela. Tako je bil med drugim izdan tudi poseben Zbornik s 170 stranmi bogatega gradiva. Zbornik je lepo opremljen s slikami.

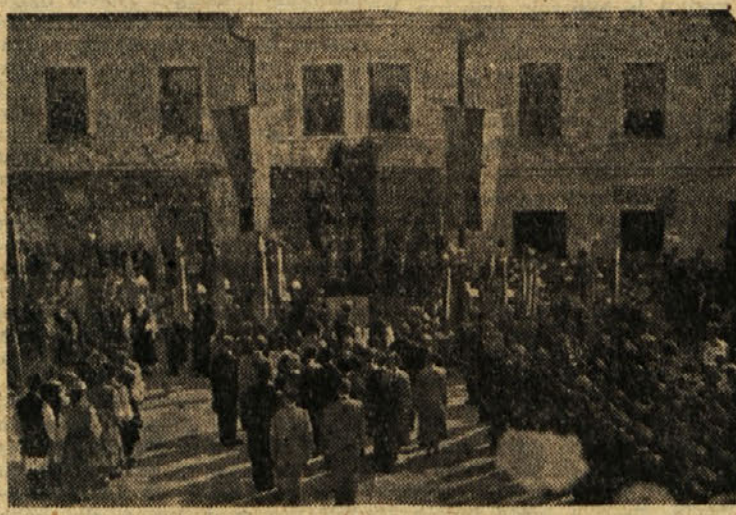
Zbor zasavskih planincev na Libni

Zasavska planinska pot bo označena do konca oktobra

Preteklo soboto in nedeljo je bil na Libni pri Vidmu-Krškem zbor zasavskih planincev. Zagorski in hrvaški planinci iz Poduseda so skupno z domačimi planinci postavili že v soboto popoldne na kraju prireditve šotore, zvečer pa je Planinsko društvo Videm-Krško predvajalo na Libni planinske filme.

V nedeljo so prispeli na Libno še ostali zastopniki planin-

Slavnostno zborovanje v Radečah

Trboveljski cementarji so praznovali

Desetletja v borbi za večjo proizvodnjo in kvaliteto

V dvorani »Svobode-Zasavje« je to nedeljo delovni kolektiv trboveljske Cementarne slovesno proslavil visoki jubilej — 80-letnico svojega nadvse uspešnega dela. Slovesnosti so se poleg članov kolektiva in cementarniških upošojencev udeležili tudi vidni predstavniki oblasti in množičnih organizacij, med njimi predsednik trboveljskega okraja, tov. Tine Gosak, predsednik Občinskega ljudskega odbora Trbovlje, tov. Lojze Dular, predsednik OSS

Trbovlje, tov. Jože Ostanik, sekretar mestnega komiteja ZKS Trbovlje, tov. Jože Piki in načelnik okrajnega tajništva za notranje zadeve, tov. Franc Kralj-Cink. Uvodoma je moški pevski zbor »Svobode-Zasavje« pod vodstvom dirigenta prof. Weingerla zapel več pesmi, nato pa je o bogati zgodovini in razvoju podjetja vsem zbranim spregovoril njegov direktor, tov. Vencelj Miklavčič. Tovariš Miklavčič se je v svojem govoru dotaknil še časov

pred osemdesetimi leti, ko je bila v savski tesni pri železniški postaji v Trbovljah ustanovljena prva slovenska cementarna — majhen obrat, ki pa se je kasneje razvil v enega največjih industrijskih podjetij v Zasavju. Kakor druge, tako je kapitalist tudi kolektiv trboveljskih cementarjev izkoriščal povsod, kjer je le mogel. Njemu je bilo glavno le eno: dobiti čim več cementa. V prizadevanju za tem je povečal tudi obrate in jih opremil z novimi stroji. Le-ti so v tovarni še danes, razumljivo povsem dotraja. ni. Zato trboveljski cementarji že nekaj let tako zelo zelo želijo, da bi se njihova tovarna začela čim prej obnavljati. Ta njihova želja se jim bo po vsem so-deč, v kratkem izpolnila. Tovariš Miklavčič je poudaril, da so nastopili tudi za cementarniški kolektiv po vojni vse drugačni časi. Delavci, ki so postali sami gospodarji svojega podjetja, so v teh kratkih letih dosegli vrsto pomembnih proizvodnih in drugih uspehov.

Za direktorjem Miklavčičem je govoril o bogati revolucionarni preteklosti trboveljskih cementarjev še član tovarniškega delavskega sveta, nato pa so kolektiv k visokemu jubileju čestitali razni gosti, med njimi tudi predsednik OLO Trbovlje, tov. Tine Gosak.

-jak

Delovne akcije mladinskih aktivov v občini Videm-Krško

Študentska brigada pohvaljena

Pred kratkim je študentska mladinska delovna brigada končala desetdnevno delovno akcijo. Ob zaključku del je prejela za prizadevanje in požrtvovalno delo od Občinskega komiteja LMS Videm-Krško javno pismo pohvale. Brigada je ob tej priložnosti dobila tudi ime po narodnem heroju »Milke Kerin«.

Mladinska delovna brigada je opravila pri ureditvi novega prosvetnega doma 739 prostovoljnih delovnih ur. Predvsem je delala pri nakladanju in izkladanju gramoza, čiščenju opeke in pri betonskem zidu. Posamezniki so opravili tudi do 50 delovnih ur kljub temu, da so bili v tem času redno zaposleni.

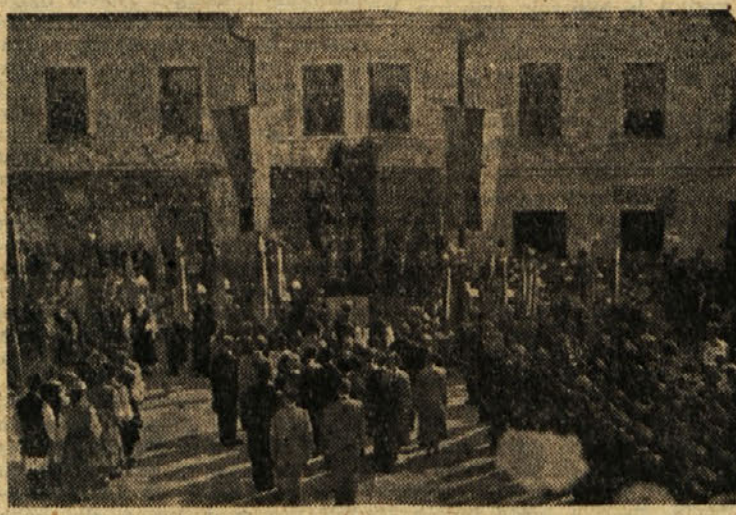
Občinski komite LMS je dal pisano pohvalo najboljši brigadni tovar, Nuši Istenič, Po-

hvale so prejeli nadalje: Zvonko Dragan, Viktor Ivnik, Jovanka Pješić, Vinko Potisk, Gabrijela Teraž, Alojz Tomažin, Branka Medved in Jože Kapler.

Od meseca junija do sedaj so marljivo delale tudi ostale mladinske organizacije; na Velikem Trnu so mladinci zgradili odbojkarstvo igrišče, mladina v Starem gradu pomaga pri gradnji osnovne šole kakor tudi pri obnovi igrišča za odbojko. Sodelovalo je 245 mladincev in mladink iz Velikega Trna, Leskovca, Vidma-Krškega, Celuloze, Starega gradu itd. pri raznih delovnih akcijah, kjer so opravili 1170 prostovoljnih delovnih ur.

Z delom pa mladinci še niso končali. Še nadalje bodo pomagali pri obnovitvi prosvetne dvorane, zgradili in uredili bodo tudi igrišče za odbojko na Raki v Leskovcu in drugje.

Iz tega razvidno, da so mladinci v kratkem času opravili precej koristnih del. Zato jim je treba izreči vse priznanje.

PO VASEH BREŽIŠKE OKOLICE

Le z malo dobre volje si kolesar lahko ogleda v enem dnevu Kapele, Globoko, Pišce in končno še Artiče. Te vasi so druga od druge oddaljene okrog šest kilometrov. Če se napoti iz Dobove v zgodnjih jutranjih urah, lahko prispe zvečer do Brežic z zavestjo, da si je ogledal prijetno brežiško okolico na levem bregu Save

To in ono iz Artič

ARTIČE IMAJO BOGATO GLEDALIŠKO TRADICIJO

V Spodnjem Posavju imajo posebno bogato gledališko tradicijo v Artičah. S svojimi odrskimi deli, predvsem pa z operetami, so artiški diletanti poznani daleč naokrog. Ne igrajo in ne pojo le starejši ljudje, fantje in dekleta, marveč tudi pionirji, katerih predstave so vedno nabito polne gledalcev.

Letošnjo gledališko sezono so v Artičah zaključili z Gregor-

Tako so škropili v Pišceah trsnico

čvo opereto »Oj, to lectovo srce!«, s katero so poleg treh predstav doma gostovali še v Brežicah in Dobovi.

Pionirji so končali šolsko leto s »Pastirčkom in princesko«, po počitnicah pa se bodo predstavili svojim obiskovalcem spet čili in spočiti z »Mogočnim prstanom«.

Kdo bi le naštel vse predstave, ki so se preteklo zimo vrstile na artičem odru. Na kratko rečeno: igrajo vsako nedeljo, če ne doma, pa gostujejo drugod, saj jih vabijo povsod.

Tečaj za vlaganje

Zveza združnic je v Artičah skupno s šolo priredila tečaj za vlaganje, ki ga obiskuje precejšnje število kmečkih deklet. Sledil bo še gospodinjski tečaj, za katerega je že sedaj veliko zanimanje.

Marijivi pionirji

Pionirji so delali med šolskim letom v klubu mladih tehnikov. Letos pa niso mirovali niti v počitnicah. Preko poletja so

Umivarnica, čakalnica, reševalna postaja, delavnica in upravno poslopje rudnika Globoko. Či ovek kar ne more verjeti

uredili drevesnico, izkopalni toplo gredo, cepili in uredili nasad jagod n poskusno travniče.

Vodovod v Artičah

Artičani si že dolgo žele vodovoda. Zato so že pred leti iskali vodno žilo. Še danes se radi spominjajo, s kakšno trdno voljo so kopali vodnjak, ki je globok preko 30 metrov. V globini 30 metrov so našli vodno žilo, ki pa ne bi zadostovalo za vse potrebe vasi. Navzlic stalnemu dotoku vode so delo pošteno nadaljevali in končno prišli do močne žile. Ta vodnjak služi danes vsem vaščanom in jim nudi zelo dobro pitno vodo.

Ko so se domačini začeli resneje ukvarjati z mislijo, kako

dograditi vodovod, so poslali najprej vodo v preiskavo na Higijenski zavod v Ljubljani, od koder so dobili odgovor, da je voda pitna in naravnost odlična.

Na odprtje vodovoda, ki bo za kraj velik dogodek, se resno pripravljajo. Iščejo razne vires dohodkov, da bodo lahko kupili dvigalno črpalko in dogradili dva rezervoarja po 25 hektolitrov. Da bi čimprej prišli do potrebnega denarja, bodo priredili veliko tombolo, katere čisti dobiček je namenjen izključno za vodovod. Seveda bodo vsa potrebna težaška dela opravili prostovoljno.

Mrčes uničuje poljske pridelke

Kmetje iz Artič se pritožujejo zaradi mrčesa, ki jim uničuje poljske pridelke. Pred meseci se je precej množično pojavil koloradski hrošč, ki so ga še dokaj uspešno zatirali. Navzlic temu pa je napravil na krompiriških nekaj škode.

Zadnje čase pa se je pojavil nov in trenutno še bolj požrešen sovražnik — gosenica kapusovega belina, ki je uničila že velike površine zeljnikov in repnih posevkov. Po njivah je že videti gola stebela in žile zelja, medtem ko so sončni listi pogosto že popolnoma požrti. Gosenica močno napada tudi repo, kjer se zaje v gomolj in ga tako uniči.

Poskušali so to hudo nadlego uničiti z različni zaščitnimi sredstvi, toda ugotovili so, da je gosenice lahko uspešno tlačiti le z rednim in nepopustljivim obiranjem.

Šah in šport

Tudi v šahu imajo v Artičah že tradicijo, posebno pa goje to igro mladinci. Pionirji se redno udeležujejo tudi okrajnih šahovskih prvenstev, kjer dosegajo lepe uspehe. Tako so lanske leto dosegli Artičani prva mesta na okrajnem pionirskem šahovskem prvenstvu in si tako priborili pravico tekmovanja na republiškem prvenstvu, kjer je med posamezniki zasedel prvo mesto Artičan. Prav tako so bili tudi letos v ekipi, ki je zastopala okra Trbovlje na republiškem šahovskem prvenstvu v Ljubljani, kar štirje Artičani.

Jim bo TVD »Partizan« v Artičah s pomočjo okrajne telovadne zveze preskrbelo najnujnejše telovadne rekvizite, ki bodo vsestransko zadovoljili telovadce.

Kakor izgleda, se bo poleg šaha močno razvila v Artičah tudi športna dejavnost, ki ni potrebna le mestni, temveč tudi kmečki mladini.

IZ KAPEL

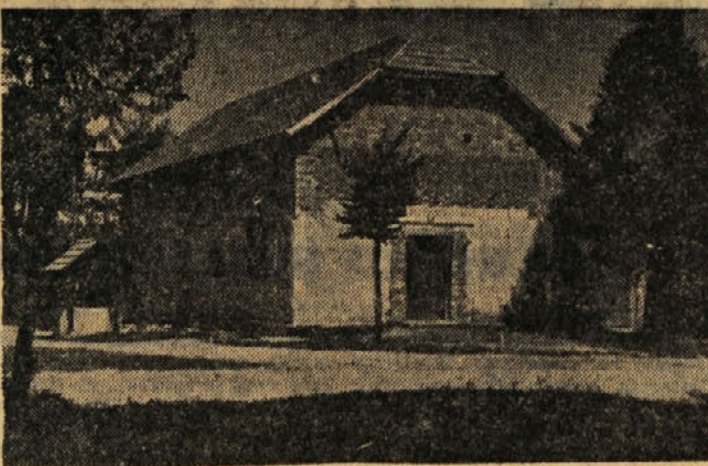
ŠE LETOS BODO ODPRLI GASILSKI DOM

Lepa, prijazna in čista vasica Kapele je oddaljena okrog pet kilometrov od Dobove. Nekdaj lepa vijugasta cesta je danes vsa razravana, kajti dnevno gre preko Kapele tudi do 500 kamionov, ki neprenehoma vozijo pesek na železniško progo Kumrovec.

Lično urejena šola je vasi v ponos. Sedaj je na novo prebeljena, in mladina, ki je pred dnevi spet začela s šolskim poukom, se v njej prav dobro počuti.

Med množičnimi organizacijami v Kapeleh vlada lepo sožitje. Kadar se pripravljajo na kakršno koli prireditev, tedaj delajo prav vsi, brez izjeme. Pomagajo člani SZDL, Rdečega križa, gasilci in ostali.

Prejšnjo nedeljo so imeli v kraju lokalno gospodarsko razstavo. Godba na pihala je priredila koncert, gasilci so izvedli šolsko vajo, kolesarji so pa tokrat imeli poljevo dirko. Čisti

V Kapeleh so zgradili lep in pr ostoren gasilski dom, ki bo dobro služil tudi za kulturno-prosvetno udejstvovanje vseh tamkajšnjih ljudi

dobiček vseh krajevnih prireditev gre že nekaj časa v celoti za dograditev gasilskega doma. Ta dom, ki nudi domačinom edino dvorano, zidajo že nekaj let. Kmetijska zadruga je dala v ta namen 250.000 din, ostalo so pa zbrali sami. Sedaj je stavba v surovem že sklončana in dvorano v njej že nekaj časa s pridom uporabljajo. Vendar bo treba dom še urediti zunaj, prav tako njegovo okolico.

Kapelski gasilci so delavni. Imajo svojo godbo, ki sleherni nedelji gostuje pod večjim vodstvom dolgoletnega kapelnika Poharja.

Prosvetno društvo v Kapeleh da vsako gledališko sezono po nekaj prireditev. V njem se sedaj že pripravljajo na zimsko sezono in pridno študirajo »Tri vaške svetnike«. Za otvoritev gasilskega doma — ki bo, kakor upajo, še to leto — se bodo domači igralci predstavili svojem občinstvu s kakšnim resnejšim odrednim delom. Komedije so vedno dobro obiskane, zato so pogosto na odru. To je tudi razumljivo. Prebivalci so kmetje, ki trdo delajo od rane zore do pozne noči. Ob nedeljah pa prav radi prisostvujejo raznim prireditvam, ki jih v Kapeleh ne manjka. Domačim »komedijantom« — tako jim pravijo — se včasih od solz nasmehajo.

Elektriko imajo v Kapeleh že od leta 1947. Vsak domačin se rad spominja tistih dni, ko so postavljali napeljavne drogeve. Večino del so ljudje opravili takrat prostovoljno. Kar tekmovali so, kdo bo več napravil. Zanimivo je, da si v kraju že našel radio aparat leto dni prej. Danes se v opoldanskih urah iz hiš oglašajo radijski sprejemniki, ki seznanjajo kmečke ljudi z novicami iz vsega sveta.

Pa ne samo to: v Kapeleh najdeš tudi že hladilnik, o katerem sanja skoro vsaka gospodinja. Skratka — Kapele so danes napredna vas, ki ji manjka le še kino.

Kmetijska zadruga Pišce in njeni združniki

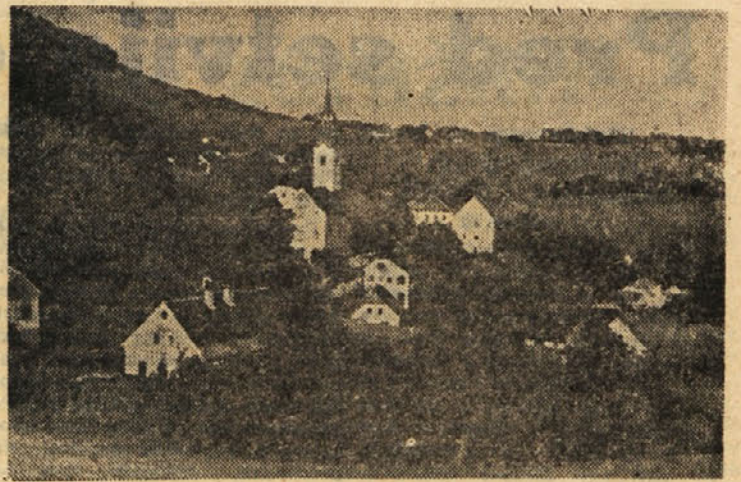
KVALITETNI PRIDELKI GREDO DOBRO V DENAR

Tudi v Pišceah je že začelo zoreti sadje. Pred poslovalnico kmetijske zadruge stalno prihajajo kmetje z vozovi, ki so napolnjeni z jabolki, brusnicami in drugim sadjem. Kmetijska zadruga odkupuje od svojih članov vsakovrstno sadje, bodisi lepo obrabeno, ali pa tudi slabše kakovosti. Odkupna cena obrabnih jabolk je od 13—16 din, brusnic od 14—20 din, medtem ko je cena navadnih jabolk 8—10 dinarjev za kilogram.

Kmetijska zadruga Pišce pa ima 10 ha vinograde, od katerega je obnovljeno 6 ha. Na tej površini pridelava 206 hl vina, ki so ga zaradi dobre kvalitete zelo ugodno prodali. Od svojih članov je zadruga odkupila vse vino, ne glede na kakovost. Pred dnevi so v zadrugi iz kleti izpraznili zadnje sode in tako prodali vso zalogo.

Dasiravno so se — lahko bi rekli — znebili vse zaloge vina, je bila vse mesece njegova prodaja zelo problematična. Vinorodnemu kraju Pišce močno konkurirajo južna vina, zlasti pa umetna. Vse to narekuje zadruginikom, da morajo pri obnovi vinogradov saditi le najboljše trte, da bodo prišli na trg z res kvalitetnim vinom.

Poleg upravnega poslopija ima zadruga lep matičnjak in trsnico, kjer je 106.000 mladice. Prejšnja leta so šle te sadike še kar

Pišce — prijeten kraj v brežiški okolici

Rudnik Globoko in njegove težave

Prebivalci prijetne vasi Globoko, ki je oddaljena kakšnih osem kilometrov od Brežic, se kaj radi ponašajo s svojim ednim industrijskim podjetjem, to je z glino in premogokopom. In zakaj se ne bi — saj daje ta rudnik večini vsakdanji kruh. To je hkrati tudi edini zaslužek tamkajšnjih ljudi.

Na žalost pa moramo ugotoviti, da se zunanost tega rudnika od njegove ustanovitve do danes ni dosti spremenila. Osemindeset let je preteklo, odkar so v Globokem začeli z izkopavanjem premoga, v začetku seveda na zelo primitiven način.

Po osvoboditvi so globoški rudnik obnovili. Konec leta 1953 so odprli v Globokem novo glinsko obzorje, naslednjega leta so pa pričeli tudi z odpiranjem premogovnega horizonta. Rudnik pa še ni popolnoma raziskan; zaloge glinice cenijo na 3.100.000 ton, zaloge premoga pa na 440.000.000 ton. Glina je zelo dobra, saj ima 29-31 Sk in je izredno plastična. Lignit pa vsebuje 2.400 kalorij.

Produkcija rudnika raste iz leta v leto. Leta 1954 so izkopali 8.200 ton glinice in 1.600 ton premoga. Lani so proizvodnjo glinice povečali za 7.500 ton, premoga pa za 3000 ton. Letošnji proizvodni načrt predvideva izkop 30.000 ton glinice in 10.000 t premoga. Vsekakor lep napredek.

Delo na rudniku bi bilo nedvomno lažje in produktivnejše, če bi imeli delavci boljše delovne pogoje. Nimajo namreč zadostnega števila vozčikov, v katerih vozijo glino in premog iz jame. Leseni, nad deset let stari vozčki so že do kraja izrabljeni in tako rekoč že neuporabni. Razen tega nujno potrebujejo tamkaj nakladalni bunker, separacijo itd. itd.

»Sicer pa,« je potožil starejši rudar, »saj sami vidite, kako je pri nas. Tale baraka,« pokazal je na staro podrtjo, ki res ni več podobna baraki, »nam služi za čakalnico, umivnico, delavnico in upravno poslopje. V poletnih mesecih še gre, saj čakamo na izmeno zunaj. Jeseni in pozimi je pa malo bolj neudobno. Naši rudarji prihajajo iz Podgorja, Bojsnega, to se pravi, da pridejo po poldrugo uro daleč, šestkrat do kože premočeni, pa nimajo tu primerne prostora, kjer bi se lahko posušili — da o spreoblačenju sploh ne govorim, saj obleke nimamo kje shraniti. Po drugih rudnikih imajo to idealno urejeno: vsak ima svojo omarico, v kateri ima shranjeno obleko; po opravljenem delu se umijejo, spreoblečejo in odidejo čisti domov. Pri nas pa...«

Celo se je možu pomračilo, gube pa so se mu zarezale še globlje. Nastal je mučen premor. Z njegovega obraza smo brali: »Ali globoški rudarji nismo enakovredni rudarjem ostalih rudnikov, ali ne kopljejo tudi mi črna zlata? Tudi mi smo v stalni nevarnosti, in to tem bolj, ker pri nas ni zadovoljive higijensko-tehnične zaščite!« Kmalu se je spet mračno nasmešnil in nadaljeval: »Kaj bi toliko govoril, vsak ima pač svoje težave...«

To je sicer res, le da so te težave v Globokem neprimerno večje. Tukaj vozijo glino in pre-

mog s kamioni na železniško postajo v Brežice. Sami imajo le 3 tovorne avtomobile, zato morajo najeti še druge, ki na žalost ne prevažajo — kot pravijo — »globoškega blata« zastonj. Lani so mnogo govorili o železnici, vendar je tudi ta zamisel padla v vodo...

Na vsak način bo treba od nekdaj dobiti denar in zgraditi novo upravno poslopje in stanovanjsko hišo, dalje obratno

Strelni mojster Žitnik

poslopje, čakalnico, umivnico, reševalno postajo, in urediti jamo tako, da bo stalno zračenja z ventilacijo, pripraviti potrebne cevi za odvod in tlačnice.

Če bodo dobili denar, bodo že v jeseni začeli graditi stanovanjsko hišo. Načrt zanjo imajo že pripravljen. V njej bo dvoje stanovanj, nekaj samskih sob in pisarne. S tem stanovanjskim poslopjem pa ne bo še rešeno vprašanje čakalnice, umivnice itd. Kakor smo že omenili, se produkcija stalno veča, z njo pa raste tudi število zaposlenih; leta 1952 jih je bilo 45, leta 1954 60, letos pa jih je že 250. Tako globoškim fantom ni treba iskati zaposlitve v svetu, kajti domači rudnik jim daje potreben zaslužek.

Naslednje vrstice sicer ne sodijo semkaj, vendar jih bomo zapisali. Tičejo se globoških fantov, ki so zaposleni pri rudniku. Mislim namreč, da bi fantje lahko bili še bolj resni. Skoro vsakemu njihovem krokanju in popivanju sledi pretep. Razumljivo je, da se ga malo nalezajo, vendar zato še ni nujno, da pride pri tem do medsebojnega fizičnega obračunavanja, ki gre končno izključno v škodo posameznikov. Kaj vse se iz tega izcimil, vedo sami prav dobro: bolnišnica, zaslisevanje, dostikrat tudi zapor in na koncu je treba odšteti še nekaj tisočakov, ki jih je težko zaslužiti.

S tem pa je končno na škodi tudi rudnik: delavec, ki bi moral priti prespan in spočit na delo, ni v službi, njegovo mesto je treba nadomestiti z drugim in tako se vrste nepotrebne situacije in delo, ki jemljejo čas na škodo vseh.

Drugače so pa globočani veseli ljudje, ki radi primejo za delo. Na svoj rudnik so — kakor smo že rekli — ponosni, zato bi ga radi čim boljše uredili, obenem pa žele izboljšati delovne pogoje v njem.

In prav je tako.

Takale je »separacija« v Globokem

Kaj so delali v sevniški „Svobodi“ v pretekli sezoni

Nekaj izkušenj za bodoče leto

Ceprav je bilo pričakovati, da bo sevniško delavsko-prosvetno društvo v minuli sezoni nekoliko bolj zgrabilo za delo in nudilo ljudem različne kulturno-prosvetne in druge prireditve, so morali spet ugotoviti, da jim to v celoti ni uspelo. Uspelo je le tisto delo, v katerega so nložili nemalo prizadevanj in truda najaktivnejši amaterji.

Dramska družina je pozimi obetala mnogo več, kot je spravila na oder. No, povedati je treba, da je imela vseskozi obilico težav in se je ubadala z najrazličnejšimi problemi, ki seve niso prispevali k rasti te sekcije. Družina je kljub težavam dala na oder nekaj del in s tem dokazala, da je zapreke ne bodo zadržale na njem poti. Kaj več o problemih te družine pa bo itak nakazal občni zbor in upati je, da bodo člani na zboru temeljito preresetali vse tisto, kar je zaviralo še boljše delo.

Poglejmo še mladinsko godbo na pihal! Godbeniki — že naslov tako pove — so mladi. Največ je vajencev dijakov in nekaj mladih delavcev. Radi igrajo in njihov učitelj vlaga neprimeren trud, da bi iz že docela dotrajanih glasbil privabil še tisto, kar lahko dajo. Da, glasbila! Nekateri menijo, da je škoda fantov za taka glasbila, saj si bodo pokvarili vse, kar so se z velikim trudom naučili. Pravi, da so njihova glasbila prišla v Sevnico s vseh vetrov in le redka so še uporabna. Zaradi tega niti ni čudno, če godbeniki želijo trenutno le-to, da bi prihodnje leto dobili če že ne nova, pa vsaj taka glasbila, da bi lahko nadaljevali z učenjem in seve na nastopih pokazali svoje znanje.

Ze lani smo pisali, da je mestno knjižnico prevzela „Svoboda“ in jo prenesla v novo urejene prostore sindikalne podružnice v podjetju „Jugotina“. Tamkaj so delavci uredili tudi dvoraniš in tu se razvija celotno kulturno-prosvetno življenje sevniške „Svobode“. Prevzem knjižnice je pokazal pravilnost odločitve sevnškega delavskega prosvetnega društva,

katerega upravni odbor je sodil, da bo poslej bolj obiskovana. Niso se zmotili. V knjižnico prihaja vsako nedeljo precej bralcev in z ljubeznijo segajo po čitvu. Žal imajo na policah še nekaj knjig, ki bi jih bilo treba poslati med staro šaro. Toda dokler ne bodo imeli zadostne izbire se bo treba pač zadovoljiti s tistimi, kar je trenutno na razpolago.

Izobraževalno delo je ostalo le pri načrtih. Ni bilo pravih ljudi, ki bi stvar zagrabili na

pravi strani. Bržkone bodo izkušnje v tej dejavnosti dragoceno napotilo odbornikom za postavbo načrtov za prihodnje leto. Sploh pa bodo izkušnje lanskega delovanja prav gotovo pripomogle k boljši in temeljitejši presoji pri letošnjem načrtovanju. In ker je sevnška „Svoboda“ razmeroma še mlada, brez nekih večjih izkušenj, je pričakovati, da bo v letošnjem letu le našla tisto pot, ki ji bo v najbližji prihodnosti prinesla več uspehov.

V zagorskih „Svrb dah“ najprej:

Utrditi obstoječe sekcije

Ceprav še ni natanko znano, kdaj bo članstvo obeh „Svobod“ v Zagorju zborovalo in pregledalo letošnje delovanje — bržkone bo to v prvi polovici oktobra — je že sedaj jasno, da bosta obe instituciji nekako vskladili svoje bodoče delovanje. Bržkone bo pred občnimi zbori široko posvetovanje pri svetu za kulturo in prosveto, kjer bodo izdelali nekaj okvirni program za nekaj skupnih prireditve. Ker si ni mogoče misliti neke večje proslave ali prireditve, ne da bi sodelovali obe „Svobod“, je torej prav, da se oba upravna odbora temeljito pomenita o takih skupnih nastopih.

Za 200-letnico Linhartovega rojstva bosta n. pr. morali obe društvi pripraviti program. In tako tudi za nekatere druge večje kulturne dogodke.

Na drugi strani je jasno, da bosta obe društvi skušali letos še bolj utrdati svoje društvene sekcije. To velja najbolj za pevsko zbor topliške „Svobode“ in dramsko družino „Svobode I“. Hkrati pa v zagorskem društvu že nekoliko ro:mišljajo o ustanovitvi mladinskega odra, kajti tega mnogi ljubitelji drske umetnosti v Zagorju močno pogrešajo. Vprašanje pa je, kdo bo oder vodil, kajti en sam režiser v tem društvu vsega ne bo zmogel, ker je znano, da si

Se z večjim poletom v novo sezono

Vse prave so že v teku

Občni zbor kulturnih sekcij v septembru — Občni zbor DPD „Svoboda II“ v Trbovljah bo v prvih dneh oktobra — Težave pri godbi na pihala — Predviden je igralski tečaj — Verjetno bodo tudi v prihodnji sezoni pripravili novo opereto.

Nova sezona kulturnega dela je pred nami. V DPD „Svobodah“ in ostalih kulturnih društvih se po večini že pripravljajo na novo sezono. Tako so o pripravah in bodočem kulturnem programu v sezoni 1966/67 razpravljali tudi na zadnji seji upravnega odbora „Svobode II“ v Trbovljah. Prav lep delovni načrt si je zadala gledališka sekcija tega društva, ki pripravlja dramo Mška Kranjca „Pot do zločina“, v načrtu je nadalje uprizoritev „Neupravičene ure“ od Vitomila Zupanca, „Steklena menažerija“, „Prišli so pred naše mesto“ ter „Prispevo“ „Naše mesto“. Gledališka sekcija društva ima trenutno na razpolago tri režiserje, primanjkuje ji pa moških igralcev. Zato je sekcija predlagala, da bi v novi sezoni pričeli z igralskim tečajem in tako pritegnili k delu nove igralske moči.

Poleg teh petih gledaliških premior bo dramska sekcija sodelovala tudi pri prosvetnih večerih društva, katerih vsebina in način izvedbe bo nekoliko spremenjen. Pevska sekcija ima v načrtu verjetno še v tej sezoni prireditve samostojnega koncerta, tokrat samih slovenskih skladateljev in sicer pesmi, napisanih v letih od 1830 do 1900. Torej koncert starih slovenskih pesmi. V načrtu je tudi nova opereta, prav tako pa bodo tudi pevci sodelovali na vseh prosvetnih večerih.

Tudi tamburaši društva, ki so svoje vrste pomladili, bodo dali v bližnji sezoni samostojen koncert. Vendar ima ta odsek velike težave z notnim materialom. Največ preglavic pa dela društvu godba na pihala, v kateri je treba malo več reda in discipline.

Do 20. septembra bodo vse sekcije društva izvedle občne zbornice, občni zbor društva pa bo najkasneje do 10. oktobra t. l.

Nekaj zanimivih števil o članstvu prosvetnih društev v Trbovljah

V štirih DPD „Svoboda“ v Trbovljah deluje skupno 1339 članov, od tega 776 delavcev in 243 uslužbencev kar pomeni, da je le 320 ostalega članstva (gospodin, dijakov itd.).

V dveh prosvetnih društvih na vasi pa deluje 83 članov, od tega 41 delavcev in 10 uslužbencev.

Gornje številke nam torej povedo, da je 1070 članov sindikatov zaposleno na kulturnem področju ali pa šestina članov ZSJ, kar pomeni, da bo treba storiti še marsikaj za razširitev delovnega področja naših prosvetnih organizacij.

A. K.

Dek eta se uče šivan a

V Sevnici je že dlje časa Singerjev tečaj, ki ga obiskuje 60 deklet in žena. Tečaj je že drugi in ga bodo verjetno zaključili konec septembra.

V Sevnici so pred meseci začeli s Singerjevim tečajem, kjer se dekleta in žene uče šivanja in krojenja.

Ceprav poletni meseci niso kdo ve kaj ugodni za tako izobraževanje, je vendarle zamešal o tečaju privabila mnogo deklet, ki so si želele podobnega znanja. Tako se je tečaj začel in takoj se je vpisalo vanj približno 80 deklet in žena. Po trimesečnem delu in učenju so tečaj zaključili in pred dvema mesecema začeli z nadaljevalnim. Tudi tega obiskuje 60 deklet, konec septembra pa ga nameravajo zaključiti.

Povedati je treba, da vodi tečaj priznana strokovnjakinja, ki si zelo prizadeva, da bi dekleta dobila na tečajih kar največ potrebnega znanja. In ker se dekleta in žene rade učijo so nekatere že predlagale, naj bi podoben tečaj ustanovili še v jeseni. Tečaj je že sedaj obiskovalo mnogo zaposlenih deklet, pa tudi gospodinje, so ga rade obiskovale.

(v)

„Delo in varnost“ števil 5

Išla je 5. številka strokovnega lista „Delo in varnost“, ki ga izdaja Zavod za proučevanje dela in varnost pri delu LRS v Ljubljani. To je prvi in edini list v državi, ki obravnava preča vprašanja zvišanja produktivnosti in varnega gospodarjenja v industrijski proizvodnji, probleme pravilne, znanstveno utemeljene organizacije dela, vzgojna vprašanja kadrov v gospodarstvu in probleme zdravstvene in tehnične zaštite pri delu.

Peta številka tega časnika prinaša naslednje članke: Franjo Aleš: „Všja produktivnost z ustrezno organizacijo dela“, inž. Ervin Perne: „Delavec in časovne študije“, prof. Ivan Bertonec: „O metodi praktične izobrazbe vodilnega kadra v proizvodnji“, inž. S. Pirč: „Kdaj leste, kdaj stopnice?“, inž. Ludovik Kavc: „Dvigalo naj ne bo gljiljotna v gradbeništvu“. Navodila za registracijo osebnih zaščitnih sredstev in varnostnih naprav ter registracijo proizvajalcev in prodajalcev teh sredstev. Inž. Boris Gostiša: „Prirodni brus in umetni bruslinski koluti“.

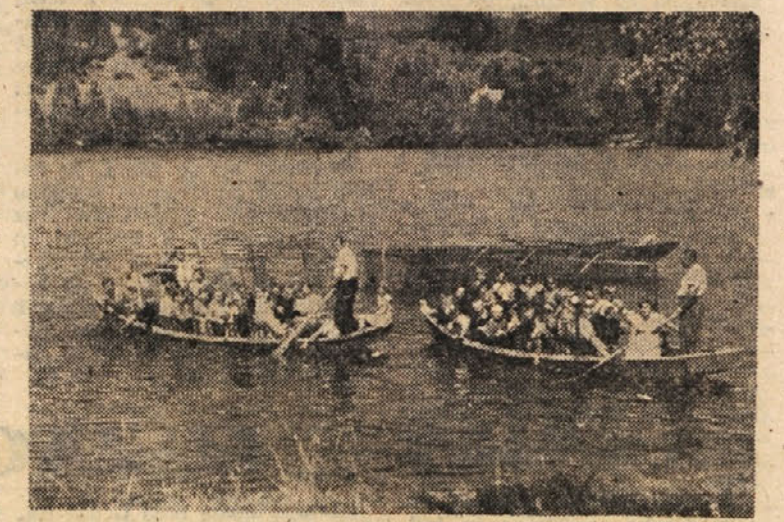
Na časnik še posebej opozarjamo vsa industrijska podjetja, gospodarske organizacije in strokovnjake.

Ob začetku novega šolskega leta v Zasavju Nekaj sto učencev in dijakov več

Prejšnji teden so se spet na stečaj odprla vrata naših šol in mladež je po dvomesečnih počitnicah spet zasedla šolske klopi.

Obiskali smo nekatere šole in malone povsod so nam povedali, da bo v letošnjem šolskem letu še nečja stiska za prostore kot

so sicer vedeli za velike težave in izdatke svojih šol, žal so morali ponekod predlagane proračune znatno skrajšati, kajti le tako so lahko dali vsaki šoli, kar jim pripada pa čeprav znatno manj, kot so vodstva šol pričakovala. Sočasno z začetkom šolskega pouka se začneja spet delovanja

Čas počitnic je pri kraju. Naši mladi pa se bodo še dolgo spominjali zlate prostosti

lani. To je seveda razumljivo, saj šolskih odborov. Kmalu se bodo se je vpisalo v osnovne šole in sestali in razpravljali o najbolj nižje gimnazije znatno več pereh vprašanjih. Vse kaže, učencev in dijakov, kot pa jih da bodo morali še tudi letos večidel svojih sestankov posvetiti materialnim vprašanjem šol. Sicer je to prav, vendar bi bilo dobro, če bi na podlagi lanskega izkušnje resnično dokazali svojo zavzetost za rešitev vseh tistih vprašanj, ki jih morajo še rešiti.

Šolskim svetom se letos še bolj kot lani nalaga dolžnost, da ponovno razmotrijo predlagano šolsko reformo in seznanijo z njenimi določili prav vse starše otrok. To bo seveda dokaj težko delo, saj bodo morali tolmačiti staršem vse tisto, kar bo pomagalo osvetliti razvoj našega šolstva.

Tudi vaješke in ostale šole so začele s poukom. Letos se je spet vpisalo v vaješke šole precej vajencev. Upati je, da bodo na teh šolah naši šolniki ponovno dokazali svojo svojo prizadevnost za vzgojo tega naraščanja, saj dobro vedo, da nam primanjkuje šolanega in strokovno vsestranskega sposobnega obrtniškega naraščanja.

In še beseda o rudarsko-kovinarskih šolah. Vse kaže, da bodo tudi pri njih težave s prostori. To posebno velja za Zagorje, kjer internatski prostori že zdavnaj več ne ustrezajo svojemu namenu. No, uprva šole meni, da bo kmalu lahko jela pripravljati načrte za nove šolske in internatske prostore. To še zategadelj, ker bo rudnik Zagorje sedanje šolske prostore kmalu potreboval za druge namene.

(v)

Danes je že v šoli...

Malone v vsaki šoli zgornjega dela okraja, zlasti v industrijskih krajih so morali letos že v osnovnih šolah uvesti več vzporednih razredov kot lani. To seveda nalaga šolnikom več dela in skrbi, kako mladim glavam priljubiti številčnosti in stiski za prostor v isti isto znanje, kot ga bi bilo v razredih normalno število učencev.

V zgornjem Hrastniku tudi letos niso povsem dogradili, ozroma uredili nove osnovne šole. Ni sredstev. Pa tudi s proračuni za materialne izdatke bo letos tesna. Občinski ljudski odbori

Trboveljska „Zarja“ bo praznovala

25 let pevske dejavnosti

Preteklo soboto popoldne je imelo Pevsko društvo „Zarja“ v Trbovljah svoj redni letni občni zbor v Domu „Svobode-Dobruša“. Občni zbor je vodil kot delovni predsednik tov. inženir Ivančič.

Zborovanja društva se je udeležilo poleg aktivnih pevcev precej podpornih članov, zastopnikov raznih drugih društev in organizacij ter ostalih gostov. Med udeleženci je bil tudi soustanovitelj društva in prvi predsednik „Zarje“ tov. Franc Smit, DPD „Svobodo-Center“, v katerem deluje moški pevski zbor „Zarja“ kot sekcija, je zastopal tajnik tov. Tine Korimšek. Prav tako se je občnega

zboru „Zarje“ udeležil znani trboveljski glasbeni strokovnjak tov. Oskar Moll.

Iz poročil predsednika „Zarje“ tov. Kneza in tajnika tov. Zeljka Lubija smo povzeli, da je bilo društvo v preteklem poslovnem letu aktivno, tako glede samostojnih nastopov kakor s sodelovanjem pri raznih drugih prireditvah in slovesnostih. Tajnik je v svojem poročilu tudi seznanil navzoče, da je bil v društvu sestavljen poseben pripravljalni odbor za prošlavo 25-letnice obstoja moškega pevskega zbora „Zarja“, ki bo predvideno 15. in 16. decembra t. l. v prostorih novega Delavskega doma v Trbovljah.

Društvo ima 54 aktivnih in 111 podpornih članov. Se danes delujejo v pevskem zboru številni pevci, ki so bili pred 25 leti soustanovitelji društva, sicer pa je ta pevski zbor v zadnjem času pritegnil v svoje vrste lepo število mlajših pevcev in s tem pomladil svoj zbor.

V razpravi, ki je sledila poročilu vodilnih članov upravnega odbora društva, niso dosti obravnavali aktualna vprašanja društva, številni diskutant pa so razpravljali o pripravah in izvedbi praznovanja 25-letnice „Zarje“, ki naj bi bilo kar najbolj slovesno.

S. G.

77

Zarja jutranja je jela rdeti in napovedovala sonce, da bi obselalo žalostno deželo naših očlov. Zjutraj obsuje turška vojska na novo cerkveni tabor. Zadnje moči napenja kmetje, odbijajo Turke kakor ljudje, ki jih ne čaka druga ko smrt. A pravega vodstva niso več imeli. kajti gospod — Mačercica je prišel ponoči nevernikom v roke.

78

Turki so se bili ko divji. Zlasti velik mlad janičar je tolkel kakor groza. Kamor je on prišel, razmaknile so se strahom vrste za zidom. Mnogi, ki so se mu postavili po robu, padli so zaliti s krvjo. To je bil Jurij Kozjak, Markov sin, slovenski janičar. Reče ni vedel, da divji zbor lastno domovino, zoper lastne brate.

79

Kmalu jamejo kmetje omagovati. Mnogo jih je popadalo, nič več se niso dale vzeli zamašiti. Prvi, ki je zid preskočil, bil je velikanski janičar. Ko je enkrat ta bil na zidu in čez zid, napravil je s svojo težko roko pot padlašem. Turki so bili v sredi med kristjani: nastane klanje, da sonce ni enakega videlo.

80

Turki niso prizanašali nikomur. Kakor volkovi davijo ovce sredi črede, tako so klali, bodli, sekali Turki v cerkvi. Kopice mrtvih so ležale po tleh. Kdor je bil star, slaboten, takega so brez milosti umorili. Velikanski janičar se je pomaknil nazaj, precej ko je minil boj z oboroženimi možmi. — Dolgo je trpelo mesarjenje.

TELESNA ZGOJA

in šport u Zasavju

Zbor zasavskih planincev na Libni

(Nadaljevanje s 1. strani)

In hribe od Kumrovcu preko Orlic, Bohorja, Lisce, Velikega Kozja, Kopitnika, Kala, Mrzlice, Partizanskega vrha, Sv. Gore pa vse do najvišjega vrha doljenjskega grčevja — Kuma. Sklenili so, da bodo posamezna planinska društva na svojem področju označili to pot z beloredečo barvo in s posebnim znamenjem »Z«, ki bi naznačeval smer in ime poti. V kratkem bodo prišla društva označevati zasavsko transverzalo, delo pa bodo po sklepu zbora končali do konca meseca oktobra t. l.

Planinci, ki bodo prehodili zasavsko planinsko pot do Kumrovcu pa do Kuma, bodo prejeli spominsko značko, katere osnutek bo izdelal akademski kipar Vladimir Stoviček.

Za to pot se zanimajo tudi hrvaški planinci, ki želijo, da bi se pozneje povezala še z njihovimi kraji. Tako bi tedaj podaljšali planinsko pot s Kuma preko Gorjanec do Samobora. Obenem bi bila zasavska planinska pot zvešana do Kumrovcu iz Hrvaške.

Zasavske planine in njih postojanke so v ponos našim planincem. Žal pa se ugotavlja, da vse premalo poudarjamo njihovo lepoto. Po železniških postajah vidimo mnogo lepih planinskih slik z Gorenjske, pozabljamo pa na naše planine, katerih lepota bi bila lahko prav tako v obris na takih in podobnih krajih, hitri pa v spodbudo ljubiteljem lepih planin, da bi si jih ogledali. Ker se za naše planine zelo zanimajo Hrvatje, bi bilo prav, da bi jih imeli le. toviščarski kraji, kakor n. pr. Čateške Toplice, več zasavskih planinskih motivov.

VEDNO TESNEJŠA POVEZAVA MED SLOVENSКИMI IN HRVATSKIMI PLANINCI

Na zboru je govoril tudi predsednik Planinskega društva Podsedec, tov. Vuksan. Poudaril je, da se člani njihovega društva kakor tudi sosednih društev živo zanimajo za to planinsko transverzalo. Ker radi obiskujejo naše planine, so se že tesno povezali s Planinskim društvom Videm-Krškem.

Rešitev nagradne uganke iz 36. številke

Pravilna rešitev nagradnega magičnega kvadrata iz 36. številke našega lista se glasi (vodoravno in navpično): svet, vino, Emil, tele.

Zreb je prisodil prvo nagrado za rešitev magičnega kvadrata Hildi KOKALJ, učenici I. razreda nižje gimnazije, pošta Zagorje ob Savi, Kolodvorska c. 6, drugo nagrado pa dobi po oddelitvi žreba Ernest JAZBINSEK, učenec 5. razreda osnovne šole, pošta Zabukovje nad Sevnico. Obojima bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim marljivim pionirjem in pionirkam za poslane rešitve in pozdrave prisrčna hvala.

Uredništvo

Nova nagradna uganaka za naše pionirje

Besede (vodoravno in navpično): 1. zver, 2. domača žival, 3. vrtna vrata, 4. snopčič žitnih zrn.

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

Orke: AA, EE, LLLL, OO, SSS, V.

Rešite magičnega kvadrata nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 23. septembra popoldne. Za rešitev imamo pripravljen dve knjižni nagradi po oddelitvi žreba.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Uredništvo

Njihova želja je, da bi navdušili dobre stike tudi z ostalimi planinskimi društvi, zlasti pa z revirčani. S tem se tudi utrjuje bratstvo in enotnost naših narodov, spoznavajo običaji in lepote naše domovine. V kratkem bodo imeli tudi v Zagrebu planinski zbor, kjer bo tov. Vuksan poročal o sklepih zasavskih planincev ter predlagal zboru, da povežejo zasavsko planinsko pot s hrvaškimi planinami.

ZBORA SO SE UDELEŽILI TUDI STARI VETERANI

Na Libni je bila zelo pisana družina. Na zelenem travniku so se udobno namestili pionirji in pionirke, katerim so dedali družbo stari planinci. Med njimi sta bila tudi stara veterana Jurko in Setine, ki sta dala zboru koristne napotke.

Vitko Jurko, ki živi v Mariboru pri Dolu pri Hrastniku in bo v kratkem praznoval 70. letnico, je star in izkušen planinec. Iz razprave je razvidno, da pozna v Zasavju vsak grč in vsako pot. Navzlic svojim letom še redno obiskuje naše planine, saj jo je po zboru mahnil na Bičeljsko in od tam preko Bohorja in Lisce nazaj na Marno pri Dolu. Zavezal se je,

da bo lep del zasavske planinske poti označil sam.

Na zboru je bilo okrog osemdeset planincev. Najbolj so bili zastopani planinci iz Zagorja in Hrastnika, ki so pripeljali s seboj planince — pionirje. Ostala društva so bila bolj slabo zastopana, medtem ko planincev iz Radeč in Sevnice sploh ni bilo.

Po končanem zboru so si planinci ogledali keltska grobišča. O zgodovini Libne in okolice je seznanjal planince tov. Lavrenčič in jim odgovarjal na številna vprašanja.

Zbor zasavskih planincev na Libni je dobro uspel. Na njem so sprejeli realne zaključke in sklepe, katere bodo v kratkem izpolnili. Z zasavsko planinsko potjo bodo dvignili planinstvo v Zasavju in nudili bližnjim in daljnjim planincem užitek, ko bodo hodili po tej poti in spoznali lepe planine v trboveljskem okraju.

Na zboru so ugotovili, da bi bilo potrebno večje razumevanje za planinstvo od odgovornih političnih organizacij. Tako so ugotovili, da na zbor ni bilo zastopnika okrajnega odbora SZDL, ki bi lahko dal marsikatero pojasnilo.

Ocenjevanje vožnje ADM v Vidmu-Krškem

Prejšnjo nedeljo je Avto-moto društvo v Vidmu-Krškem izvedlo ocenjevalno vožnjo. Proga je bila razdeljena na tri etape, in sicer: Krško — Veliki Trn — Rakca, Rakca — Brege in Brege — Krško. Zadnja etapa je bila terenska, zato so vozači morali voziti preko polj in travnikov. Te vožnje se je udeležilo 18 vozačev, članov AMD Videm-Krško, ki so bili razdeljeni v 3 kategorije z motorji po 125, 250 in 500 cm.

Prvo mesto med vozači z motorjem 125 cm je zasedel tov. Sine Kužnik, pri vozačih z motorjem 250 cm je bil prvi tov. Franci Dolinšek, medtem ko je

pri motorjih 500 cm dosegel prvo mesto tov. Ivci Vančič.

V skupnem plasmanu je bil prvi in najboljši Sine Kužnik, ki je prevozil vse tri proge brez kazenskih točk. Start in cilj sta bila pred sedežem Občinskega ljudskega odbora Videm-Krško, kjer se je zbralo precej ljubiteljev motorizma. Ob zaključku so izvedli motoristi še spretne vožnje z zaviranjem na črti, vožnjo po deski, polžovo dirko itd. Vse te umetnosti na motorjih so domačini spremljali z zanimanjem.

Prvi trije vozači v posameznih kategorijah so prejeli od AMD Videm-Krško denarne nagrade.

Plavalci „Rudarja“ uspešni proti „Presernu“ iz Radovljice

Prejšnjo soboto je bil v kopališču v Trbovljah plavalni dvoboj med ekipo PK „Preseren“ iz Radovljice in „Rudarja“ iz Trbovlj. Zmagala je domača ekipa z eno točko razlike.

V posameznih tekmah so bili doseženi sledeči rezultati:

Crawl 400 m: 1. Jože Zelenšek (Rudar) 5:34,1; 2. Lojze Cilenšek (Preseren) 5:44,9. — 100 metrov hrbtno — ženske: 1. Manca Kočar (R) 1:35,6; 2. Stefka Koritnik (R) 1:42,6. — 100 m metuljček — moški: 1. Jože Pikelj (P) 1:26,6; 2. Franci Amon (R) 1:27,8. — 100 m prsno — ženske: 1. Janja Kacjan (P) 1:39,1; 2. Slavi Irt (R) 1:45,6. Crawl 100 m —

moški: 1. Franci Letnik (R) 1:10,0; 2. Anže Bole (P) 1:13,4. — 200 m prsno — moški: 1. Jože Pikelj (P) 3:09,0; 2. Jože Hauck (R) 3:11,8. — Crawl 100 m — ženske: 1. Spela Cebulj (P) 1:24,3; 2. Dara Mladenović (P) 1:25,2; 3. Manca Kočar (R) 1:37,3. — 100 m hrbtno — moški: 1. Jože Zelenšek (R) 1:23,4; 2. Miha Turk (R) 1:26,9. — 50 m metuljček — ženske: 1. Spela Cebulj (P) 0:44,8; 2. Slavi Irt (R) 0:46,6. — 4 x 100 m mešano — moški: 1. Rudar 5:29,4. — 4 x 50 m mešano — ženske: 1. Preseren 2:55,0.

Vaterpolo tekma se je končala z zmago Rudarja s 7:1.

Usnjar (Šoštanj) : Svoboda (Trbovlje) 1:4 (1:1)

Preteklo nedeljo se je pričelo nogometno prvenstvo tudi v mariborsko-celjski nogometni ligi. Predstavnik te lige je NK „Svoboda“ iz Trbovlj, ki je igral svoje prvo srečanje v Šoštanju pred 1000 gledalci, ki so upali na zmago domačih. Ti so se na to dobro pripravili pod vodstvom trenerja Zmarije iz Zagreba. Da so se vestno pripravljali, je bilo opaziti že takoj z začetku igre, ko so diktili silovit tempo vse do konca prvega polčasa. V tem je imel vratar „Svobode“ dosti opravila in je uspešno rešil nekaj brezupnih situacij. To pa je bilo tudi vse, kar so pokazali domačini.

Še en uspeh krških boksarjev

Preteklo soboto so člani boksarskega kluba „Celuloze“ iz Vidma-Krškega gostovali v Čakovcu, kjer so imeli povratno tekmo. Pred približno 500 gledalci so krški boksarji pokazali svoje sposobnosti. Zmagali so v mečih z rezultatom 13:3, medtem ko je bil končni uspeh za „Celulozo“ 17:3.

Domačini so bili presenečeni nad odličnostjo in uspehom gostov. Pričakovali so, da bo domače moštvo „Mladost“ porazilo nasprotnike. Tudi Celulozarji niso računali na zmago. Želeli so le, da bi odšli iz Čakovca z

neodločenim uspehom. Da pa je njihov nastop uspel, je predvsem zasloga rednega in marljivega treninga v zadnjem času.

Najboljše so se izkazali Markovič, Lapuh, Arh, Akster, Pigac in Plavec. Od vseh srečanih boksarji „Celuloze“ izgubili le eno, eno pa je poteklo neodločeno.

V kratkem bodo zanimive boksarske prireditve v Vidmu-Krškem, ko bodo tamkaj gostovali boksarji „Železničarja“ s „Odredu“ iz Ljubljane.

Šah v Trbovljah

Kakor vsak mesec so člani šahovskega kluba SD „Rudarja“ odigrali prejšnjo nedeljo klubski brzoturnir za mesec september. Turnir so igrali dvokrožno. Z dvema točkama naslova je zmagal drugokategorijski mladi Hinko Jazbec. Izgubil je samo eno partijo z Ruglom, vse ostale pa dobil. Drugo mesto je prepricljivo zasledil Vili Rugel. Hriberšek je tokrat razočaran.

Končni vrstni red: 1. Hinko Jazbec ml. 9 točk; 2. Vili Rugel 7 točk; 3. Hinko Jazbec st. 4,5 točke; 4. Robert Frece 3,5 točke; 5. — 6. Ludovik Oprešnik in Ivo Hribovšek po 3 točke itd. (n)

Mariborsko-varaždinska liga

Neuspeh Brežičanov v Ravnah

Brežiški nogometni klub, ki tekmuje v mariborsko-celjski nogometni ligi, je svojo prvo

Prve točke — prva razočaranja

Celjsko-mariborska nogometna liga

Rudar—Tekstilac (Oroslav je) 2:0 (1:0)

Veliko število gledalcev je prisostvovalo začetku tekmovalne v področni ligi. „Rudar“ je imel na svojem stadionu v gosteh „Tekstilca“ iz Oroslavja. Četudi so bili gostje slabši nasprotniki, ni „Rudar“ pokazal dobre igre. Napad je bil vse preveč neodločen pred golom in tudi dve zastreljani enajst-

metrovki sta dokaz, da napadci „Rudarja“ slabo merijo. Gole za domačo sta dosegla Lamovšek in Ameršek.

Sodnik Božičev je sodil sicer dobro, toda priznal ni „Rudarju“ enega gola, ki je bil dosežen regularno. Tudi stranski sodniki niso posebno dobro opravili svoje naloge.

V nedeljo bo moštvo „Rudarja“ igralo v Murski Soboti.

Bratstvo uspešno proti velenjskemu Rudarju

Hrastniško „Bratstvo“ je svojo prvo tekmo v mariborsko-celjski nogometni ligi uspešno odigralo. „Rudar“ iz Velenja je moral to pot kloniti na igrišču za Savo in to kar z 2:4.

ZKK Celje : KK Proletarec 40:40 (19:20)

Prejšnjo nedeljo sta v Celju odigrala prvenstveno košarkarsko tekmo vzhodne lige zagorski „Proletarec“ in ZKK „Celje“. To je bila prva tekma za točke. To srečanje je bilo namreč odlično, kdo se bo uvrstil na četrto oziroma pet mesto. Prvi polčas se je končal v korist gostov, in mislili smo, da bodo to prednost v drugem polčasu še povečali. — Neodločen izid 40:40 (19:20) povsem ustreza poteku igre.

Kladivar : Proletarec 6:1 (3:0)

V prvem kolu mariborsko-varaždinske lige sta se preteklo nedeljo v Celju srečala „Proletarec“ iz Zagorja in domači „Kladivar“. Gostje so takoj pričeli z nezanesljivo igro in „Kladivar“ je znal to izkoristiti. Po oddihu je „Kladivar“ v drugem delu igre prednost še povečal.

Častni gol za Zagorjane je dal Ogrinc.

OBVESTILO

Uprava za ceste LRS — Tehnična sekcija Celje — obvešča vse uporabnike javne ceste II. reda št. 328, da se bo ta cesta zaprla na odseku Zidani most—Hrastnik zaradi gradbenih del dne 10. septembra 1956 ob 6. uri zjutraj. Promet se preusmeri po okrajni cesti Šmarjeta pri Rimskih Toplicah—Dol—Hrastnik in obratno. Zapora ceste II 328 traja do preklica.

Uprava

OBVESTILO

Okrajna higienska postaja Trbovlje obvešča vse zdravstvene ustanove, matične urade, podjetja in druge ustanove v občini, da se po ukinitvi okrajne higienske postaje v Krškem, pošiljajo vsa statistična poročila, kakor tudi prijavne nesreče pri delu ter druga tozadavna poročila, na Okrajno higiensko postajo v Trbovljah, in ne več v Krško.

Sef higienske postaje

OBVESTILO

Podjetje „Meso“ v Trbovljah sporoča prebivalstvu Trbovlj, da bo od 15. septembra naprej prodajalo v bivši mesnici „Zerko“ vsak dan sveže goveje meso po 170 din za kg.

Uprava podjetja „MESO“

MALI OGLASI

PRODAM HIŠO z gospodarskim poslopjem in zemljo (1 ha), ali brez nje pri železniški postaji Libna. — Polzvedbe: Peter Kravos, Starovaška cesta 21, pošta Videm-Krško 3.

PRODAM tristanovanjsko hišo na Ojstrum. — Marija Zajc, Trbovlje — Zablje 18.

PRODAM KOBILO, zelo predno. — Cerar, sodavčar, Trbovlje.

PONOVO RAZGLAŠAM, da sem leta 1950 našla aktovko pri Katarini. — Alojzija Zvanut, Trbovlje — Hohkautova št. 7.

NAŠEL SEM ROČNO URO na cesti Bevske. — Dobi se v upravi našega lista.

HRUŠKE za prežanje in vlaganje prodaja Goropelšek, Trbovlje, Klek 5.

Važno opozorilo kinoobiskovalcem

Na mnoge želje obiskovalcev kina Trbovlje II., predvsem tistih iz centra in oddaljenejših kolonij, ki so jim dosedanje ure predvajanja nekoliko prepozno, sporočamo, da se bodo vse predstave od 17. t. m. predvajale eno uro prej, t. j. ob delavnikih ob 17. in 19. uri, ob nedeljah pa ob 15., 17. in 19. uri.

Od tega dne dalje se delno zvišajo tudi cene prostorov, ki bodo znašale v parterju od 30 do 40 in na balkonu 50 dinarjev.

Tudi v bodoče bomo v kinu Trbovlje II. predvajali samo premierni spored najboljših, največinih barvnih filmov, obenem z dodatkom „Filmske novosti“, ki prinašajo najnovejši vest iz države, inozemstva in športne dogodke zadnjih dni.

Predvajali bomo: od 15. do 16. sept. ameriški barvni film »CRNI LABOD«; od 17. do 19. sept. ameriški film »STRELJAJ PRVI«; od 21. do 24. sept. domači film »HANKA«.

Za tem pa sledi ta-le spored: »POTNIKI S SPLENDIDA«, domači film, »SEJNE«, amer. barvni film, »DIVJI VETER« (Povest o črnem zlatu), amer. barvni film, »ROBERTA«, amer. zabavno-glasbeni film,

»TARZAN BRANI DŽUNGLO«, »SESTRIC«, amer. barvni film, »OPROSTI MI«, ital. film, »BOBNI PREKO REKE«, amer. barvni film,

»REVOLVERAŠ«, amer. barvni film,

»LEPOTICA ZA MILIJON DOLARJEV«, amer. barvni film. Kino »Svoboda« Trbovlje II.

KINO »SVOBODA-DOBRNA« v Trbovljah: od 14. do 17. sept. amer. krim. film »SLED V LUKI«; od 18. do 20. sept. danski film »SE NI PREPOZNO«; od 21. do 24. sept. ital. film »NEPRIJELI NOVOPOROČENCEV« (v gl. vlogi Gina Lollobrigida).

KINO »SVOBODA — TRBOVLJE II« bo predvajal 15. in 16. septembra amer. barvni film »CRNI LABOD«; od 17. do 19. septembra amer. film »STRELJAJ PRVI«; od 21. do 24. septembra domači film »HANKA«. »PARTIZAN« SEVNICA predvaja 15. in 16. septembra jug. film »MILIJONI NA OTOKU«; 22. in 23. sept. amer. film »NEPOROČENI POROČENCI«.

KINO BREŽICE predvaja od 14. do 16. sept. amer. film »TARZANOVA PRIJATELJICA«; 18. sept. češki barvni film »POT V PREDZGODOVINO«; 19. in 20. sept. amer. kavbojski film »V SKALAH COLORADA«; od 21. do 23. sept. amer. film »TARZAN BRANI DŽUNGLO«.

KINO BRESTANICA predvaja od 14. do 16. sept. indijski barvni film »MANGALA« — HČI INDIJE«; 19. in 20. sept. jug.-nemški film »SOTESKA«; od 21. do 23. sept. madžarska barvna komedija »LILJOMFI«, ljudgov rdgove rdgo rdgrd

Vsega po malem ZA vse

7 DNI PO SVETU

Novi zapleti

Lovci na viharje

— brez denarja

V Jeseni je najlepše v Portorožu

Minuli teden po svetu je, kakor prejšnji, minil v znamenju sveske krize. Naserovi razgovori z odborom petih, ki ga je v Kairo poslalo 18 držav londonske konference, so bili le počasnejša pomena. Predsednik Naser je Menziesu in drugim članom odbora petih pojasnil egiptovsko stališče do sveske zadeve ter verjetno poudaril, da Egipt prekopa ne namerava vrniti bivšim tujim lastnikom, kar je sicer tudi razumljivo. Obenem je izrazil znova pripravljenost na pogajanja z vsemi prizadetimi državami, in to na treh temeljih: spoštovanju enakopravnosti, nevmišljanju v vprašanje egiptovske suverenosti ter na načelu, ki zavrača vsakršno uporabo sile. Razumne odgovora iz Zahoda za sedaj žal še ni dobil.

Menzies se je vrnil v London ter tam poročal premieroma Molletu in Edenju, ki sta se sestala, da bi razpravljala o istem problemu. Vse kaže, da Velika Britanija vse bolj nagiba k rešitvi spora v okviru ZN. Debatu v Spodnjem domu za sedaj še ni pokazala, če to namerava tudi storiti, drži pa, da se je britanska javnost dokaj ogrela za ta predlog.

Pomembnejša je v zadnjih dneh vsekar zahodna akcija, da bi ustanovili novo združenje koristnikov sveskega prekopa. Francoska vlada je predvidevala celotno razpravo o položaju ter nalogah podjetja, katerega ustanavljanja so v Kairu imenovali »vojaška provokacija«. Menijo celo, da bi sestavili poseben konvoj ladij s piloti tega sumljivega združenja, ki bi naj potem poskusili pluti skozi Sueski prekop. Ako bi egiptovske oblasti preprečile konvojno plovbo, bi jih potem obdolžili, da so proti Carigradski konvenciji iz leta 1888, ki določa status v prekopu. Ne moremo se iznebiti vtisa, da takšen konvoj res ne bi predstavljal provokacije Zahoda, ki želi prikazati Egipt v napadni luči ter ga oblatiti pred svetovno javnostjo.

Težišče severnoafriške dogajanja se je zadnje dni preneslo v Maroko, od koder so tamkajšnje oblasti izgnale večje število pripadnikov francoskega kolonialističnega gibanja »Francoska prisotnost«. Slednji so namreč premeteno rovarili med berberskimi plemeni ter jih hoteli naščuvati proti sedanji vladi v Rabatu. Maroška vlada je opravila na kratko: izgnala je hujskače, ki so dvignili velik vik in krič. Tudi pariški desničarji so se vznemirili, kajti maroška vlada zahteva razen tega

umik francoskih enot s svojega ozemlja. Podobne zahteve je pred nedavnim sprožila tudi tuniška vlada in Francozom prav gotovo ni všeč, da jim tako izkajajo stolčke izpod nog. Francoska vlada pa je priložnost izrabila ter takoj proglasila, da bodo maroški ukrepi zavirali priprave za proglasitev novega alžirskega statusa. Severnoafriška veriga je torej povezana in gospodu Molletu je ne bo lahko razvezati. Zlasti se, ko ima dovolj drugih skrbi...

Na Cipru ni nič bolje. Francozi izkrcavajo svoje čete in uporniki so že streljali nanje. Sicer morda ne namenoma, kajti, kdo bi jih ločil od Angležev, pa vendar... Na nemirnem otoku vre in ciprska afera se vse bolj in bolj zapleta. Makarios pa sedi v pregnanstvu in čaka Edenju v sedanjem obdobju sveske krize prav gotovo ne bo prišlo na um, da bi ga povabil na pogajanja. Ciper je blizu Sueskega prekopa...

Radio Ljubljana v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00 in 19.30 radijski dnevnik ob 22.10, oddajo »Zelena ste — poslušajte« ob delavniških ob 14.40 ob nedeljah pa ob 14.15. Kmetijsko nasveti in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. »Nas jedilnik« vsak delavnik ob 6.20, oddajo »Dobro jutro, dragi poslušalci!« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik ob 5.00 do 7.00.

NEDELJA, 16. SEPTEMBRA

6.00—7.00 Pisana vrsta domačih pesmi in napoved za prijetno nedeljsko jutro. 7.35 Operetna in lahka glasba. 8.00 Otroška predstava — Erich Kästner: Pika in Tonček (radijska igra). 8.42 »Vas eno«... (revija narodnih pevcev, ansamblov, zborov in orkestrrov, ki sodelujejo v našem radiu). 9.30 Se pomnite tovariši! — Andrej Kovac: Ob 20 letnici teknične stavke v Kranju. 12.00 Pogovori s poslušalci. 13.30 Za nas vas. 16.00 Reportaža z mednarodnega nogometnega tekme Madžarska — Jugoslavija. 21.00 Sportna poročila. 21.15 Melodije in ritmi.

PONEDELJEK, 17. SEPTEMBRA

11.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Dedkov ljubljani zas. 11.50 Za dom in ženo. 12.00 Slovenske narodne pesme v priredbi: Richarda Orla in Daniela Gruma. 12.40 Lahki spored traja Marijinski pihalni ansambel p. v. Draga Lorbeka. 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo: Aminbek (basirski pravljica). 15.35 Iz solistne glasbe. 16.00 Utrinki iz literature — Mirko Božić: Kurjani. 16.20 V svetu opernih melodij. 18.00 Kronika iz naših mest. 18.45 Kulturni obzornik.

TOREK, 18. SEPTEMBRA

8.00 Srbske, dalmatinske in makedonske narodne pesmi. 8.50 V vselem ritmu. 11.45 Cilebanom — dober dan! (Marjan Cerkovnik: Paček-Mateček). 13.35 Pester operni spored. 14.30 Za dom in ženo. 15.35 Slovenske narodne pesmi po Gorenjski vojaški kvinteti in Branika Strgar, s spremljavo harmonike. 16.00 Utrinki iz literature — Andrej Malraux: Upanje. 18.00 Sportni tednik. 18.30 Slovenske narodne pesmi v priredbi Oskarja Deva poje Marijinski komorni zbor p. v. Rajka Sikočka. 18.50 Zunanje politični feljton: Pravda okrog Suez. 20.30 Tedenski notranje-politični pregled.

SREDA, 19. SEPTEMBRA

11.35 Radijska šola za višjo stopnjo: Aminbek (basirski pravljica). 12.40 20 minut s štirimi fanti. 13.15 Iz operet. 14.05 Reportaža z mednarodnega nogometnega tekme Madžarska — Jugoslavija. 21.00 Sportna poročila. 21.15 Melodije in ritmi.

Sezona viharjev, ki se začne ob koncu leta in v prvi polovici jeseni, je že na pragu. Iz leta v leto so iz sedaj nepoznanih razlogov viharji vse močnejši in strašnejši. Škoda, ki so jo napravili leta 1954 in 1955, daleč prekaša tisto iz prejšnjih let. Zaradi tega je meseca julija 1955. leta Kongres ZDA dodelil Meteorološkemu biroju poleg rednih kreditov še 500.000 dolarjev. Toda tudi s to dotacijo manjka biroju še vedno dva in pol milijona dolarjev, da bi lahko organiziral potrebno »izvidniško« in zaščitno službo.

Dodeljenih pol milijona dolarjev pa bo vendarle omogočilo lovem na viharje, da se v večji meri okoristijo z radarji, s pomočjo katerih bodo spremljali nastajanje in potovanje teh rušilnih in strašnih vetrov. Radar je namreč doslej še najuspešnejši instrument meteorologov za dobivanje podatkov o gibanju vetrov. On je tako precizen, da odkrije v prilični oddaljenosti tudi običajen dež in sneg.

Nedavno je Meteorološki biro ZDA naročil 39 radarjev, katerih domet bo preko 250 milj. Toda nanje bodo morali čakati vse do konca 1958. leta. Do tega časa pa se bodo morali lovci na viharje še naprej posluževati radarjev, namenjenih vojski, katerih domet pa je manjši za celih sto milj.

Za sedaj se z lovom na viharje dosega samo eno: odkriva se smer potovanja viharjev, in tako lahko dobe prebivalci ogroženih krajev zanesljive podatke o nevarnosti. Ko pa bodo meteorologi dobili nove radarje, upajo, da bodo do leta 1958 zbrali vsoto 3.800.000 dolarjev, kolikor bodo novi radarji vredni — bo nevarnost pred viharji znatno manjša. Prebivalstvo bo imelo dovolj časa, da opravi vse zaščitne mere. To pa bo vsekakor lep uspeh.

TRIDESET TISOČ BESED NA DAN

Ali ste že kdaj razmišljali o tem, koliko besed izgovorijo povprečno vsak izmed nas v enem dnevu. Seveda, vsi ne govorimo enako veliko. Med nami je veliko takih, ki so po prirodi preveč zgovorni, medtem ko drugi niso. Mnogi pa so tudi primorani, da zaradi svojega poklica govorijo mnogo več kot drugi. To so na primer profesorji, učitelji, advokati, nekateri trgovci itd. Toda, če ne pripadate niti enemu teh poklicev, in če se štetje, da niste najbolj zgovorni, takrat se lahko reče, da izgovorite dnevno okoli 30.000 besed.

Mogoče se vam bo zdelo to število previsoko. Poslužimo se malo preproste računice, pa bomo videli! Po mnenju strokovnjakov govorimo okoli tretjino časa, ki ga prebimo budni. To pomeni eno tretjino od 16 ur, kar je nekoliko manj kot pet ur. Da pa bomo še strožji od strokovnjakov razdelimo ta čas na vsega tri in pol ure. Videli bomo: ako v minuti izgovorimo 150 besed — in za to ni potrebna nikakršna brzina govorjenja — pomeni, da v eni uri izgovorimo 9000 besed ali 31.000 v treh in pol urah.

DEVETLETNI ZMAGOVALEC MONT BLANCA

Najmlajši planinec, ki je do sedaj uspel priti na vrh Mont Blanca, ima vsega devet let. Ta podvig je napravil mali Italijan Emilio Stefanelli, ki se je povzpel na najvišji vrh Evrope (4180 m) letos, 13. avgusta. Emilio se je vzpenjal na Mont Blanc v spremstvu svojega bčeta in nekega profesionalnega alpskega vodiča.

Scheveningen

Vroči poletni meseci so za nami. Veliko število delovnih ljudi, tudi iz našega okraja, je preživel svoj letni dopust v raznih krajih naše domovine. Iz podatkov, ki smo jih dobili, pa jih je bilo zelo malo v Slovenskem Primorju. Uprave hotelov »Helios«, »Pirane«, »Bristol« in »Istra« v Portorožu so se odločile, da nudijo našim delovnim ljudem v letošnji jeseni prijetne počitnice, in to po zelo znižanih cenah. V lepo, moderno urejenih hotelih so komfortno opremljene sobe z mrzlo in toplo vodo. Priznana domača kuhinja bo zadovoljila slehernega obiskovalca. V vseh hotelih so na

Tudi Milena in medo sta bila na morju, v oradja naša največja potniška ladja »Jugosla vija«

razpolago odlična vipavska in istrska vina, v zadnjem času pa tudi dolenska in bizelska. Cene dnevnih penzionov so znižane in veljajo že od 600 dinarjev dalje.

Vodstvo hotela »Helios« se je odločilo, da sprejema v oskrbo organizirane skupine sindikalnih podružnic, kmetijskih zadrug in podobno. Sindikalnim izletom se nudi še poseben popust. Ne bi bilo napačno, če bi naši delovni ljudje sprejeli ponudbo, saj bi imeli delovni kolektivi zasavskega okraja tedaj zagotovljen v izkoriščenju celoten hotel s približno 40 sobami.

Pohitite to jesen v Portorož! Sedaj je sezona grozdja, ki se dobi po 30 do 40 dinarjev kg.

Glede pojasnil se obrnite na vse poslovalnice »Pustilca« ali pa neposredno na Upravo hotela »Helios« v Portorožu.

Sončna energija za domačo uporabo

V naslednjih desetih letih bo sončnega energija našla široko uporabo v industriji in gospodinjstvu vročega Uzbekistana. Eksperimentalna helioteknična baza Akademije znanosti ZSSR v Taškentu izdela in raziskuje različne sončne naprave. Zelo preprosta in praktična po svoji konstrukciji je kuhinja, v kateri se s pomočjo sončne toplote more pripraviti kosilo treh ljudi. Sončna kuhinja so že preizkusili in industrija bo začela s serijsko proizvodnjo. Ob preizkušnjah je pokazal odlične rezultate tudi sončni kotel za segrevanje vode in helio tuš. Tudi te naprave bodo sedaj izdelovali za široko potrošnjo.

Absolvent energetske fakultete Kilič Katajev je opravil zanimive poskuse na eksperimentalni helioteknični bazi. Končal je diplomsko delo o raziskovanju sončne energije za pridobivanje nizkih temperatur. Del njegovega diplomskega dela je posvečen vprašanju izdelave

Kdo ve, kam se je zablil?

Mrtvo mesto

Na jugozahodnem delu Dojranskega jezera je bilo nekoč mrtvo Dojran, ki je imelo 14.000 prebivalcev. To mesto je imelo lepe ulice. V njem je bilo živahno. Leta 1915 pa je moralo prebivalstvo zapustiti svoja stanovanja. Vojna je napravila svoje in od mesta so ostale le še ruševine.

V OBJEMU HUERTO LOPEZ ZELENEGA PEKLA

ROMAN 27 Priredil Vlado Pečar

»Ne govori tako. Pomisli, kaj bi počeli brez njega.«
»Meni ne more pomagati, oslepel bom.«
Komaj sem ga s siko dvignil od gomile. Poiskal sem polkovnika Loosa in ga prosil, naj ga vzame v svoj šotor, ker mu je potreben stalen nadzor. Obljubil je to storiti. Zjutraj je Ariosta zmanjkalo. Domislil sem se Alemanovega groba in se z velikim lovem odpravil tja. Ariosto je ležal prek njega — mrtve. Potem sem izvedel, da mu je dr. Vega dajal zoper bolečine morfin. Najbrž si ga je sam injiciral in podlegel preveliki dozi. Zagrebili smo ga poleg dr. Alemana. Zadeva mi ni hotela iz glave. Poiskal sem dr. Vega.
»Zakaj si mu dal toliko morfinja?«
»Bil je na koncu s svojimi živci.« je odgovoril preprosto.
»Ali veš, kaj ga je napotilo v smrt?«
»Vem, slepota.«
»Koliko ampul morfinja imaš še v apoteki?«
Dr. Vega se je nasmehnil.
»Koliko?... Če lahko preneseš resnico, ti jo povem: niti ene.«

Njegova novica me je osupnila. Hotel sem vzrožiti. Potrošil je ves morfin za Ariosta, za nas pa ni ostalo ničesar. Tedaj pa je dr. Vega položil roko na moje rame in tiho dejal:

»Lopez, stara sablja, razumi me in poglej resnič v oči. Ariosto je bil slabši, bal sem se, da bi njegovo kričanje in stokanje zrahljalo živce tudi nam ostalim. Moral sem to storiti.«

Pokimal sem — toda gorje nam, če bi se tako namerilo, da bi zboleli in čutili peklenke bolečine! Naša apoteka je bila domala prazna. Zgrozil sem se ob tej misli in prosil doktorja Vega, da o tem ne črhne nikomur besedice.

»Prav to sem te hotel prositi —« je odgovoril dr. Vega in mi pomolil roko.
»Niti polkovniku Loosu?«
»Niti njemu.«

Kar nas je bilo zdravih, smo se zvečer zbrali ob ognju, kjer je veliki lovec pripovedoval svoje dogodivščine. Indijancev se nismo bali, ker so nas pustili pri miru, odkar smo jih napadli z dinamitom in raketami.

S poglavarjem plemena Huinahi sva bila velika prijatelja. Je začel veliki lovec. Njegovo plemo je bilo še dokaj miroljubno in ni napadalo belcev. Zato pa so bili v neprestani vojni s sosednjimi Kinaji. Nekoč smo lovili tapirje. Zasedovali smo jih ves dan. Medtem sta prišla v vas dva ubega kaznjenca. Huinahi so ju prijazno sprejeli. Še istega dne so jih napadli Kinaji. Sredi borbe sta Portugalca zažgala kolibe. Vojskaki so začeli bežati v džunglo, kjer so jih čakali noži Kinajev. Vas je pogorela do tal. Kinaji so ugrabili vse žene, ki so ostale žive, in jih odvlekli s seboj. — Takrat smo se vrnili z lova. Poglavar je na pepelu svoje vase prisegel, da bo v bodoče ubil vsakega tujca, najsi bo Indijanec ali belec. Samo mene je izvzel. Čez nekaj dni smo napadli Kinaje. Čeprav smo bili v manjšini, smo vdri v vas. Huinahi so koprneli po maščevanju. Naposled so Kinaji pobili večino ujetnic in se umaknili v džunglo. Bilo nas je premalo, da bi jih obkolili in zato so mnogi ušli. Plemo Huinahi šteje danes samo še nekaj desetih ljudi. Mislim, da jih kmaču ne bo več.

Veliki lovec je utihnil. Zastrmel se je v džunglo.

»Divjake je šele bel človek pokvaril,« se je oglasil za nami lovec Olavo.

»Olavo ima prav,« je pritrdil Ortega.

»Vendar ga ni bel človek naučil ljudožerstva,« je ironično pripomnil dr. Vega.

»To ne,« je dejal Olavo. »Ubljanja in ljudožerstva jih je naučila džungla, hudobije in sovražstva pa bel človek.« Pomol-

čal je. Machado je vrgel na ogenj dračje. Plamen je prasetajč vzplapolal proti nebu in obilil naše obraze z rumeno svetlobo.

»Ukujali ne počenjajo takih zločinov kot plemena ob Amazonki, Orinoku ali drugih obljudenih rekah. Se sedaj vidim blede obraz zločinca. Davno je od tega. Delal sem na neki haciendi blizu Tabatinge. S Pavlo sva zbirala prirhanke, da se poročiva in kupiva majhno posestvo. Končno je napočil srečni dan. Z okrašenimi čolni smo se peljali po Amazonki navzgor k tabatinškemu patru Lorenzu, da naju poroči. Toda Tabatinge nisva uzrla. Sredi poti so nas napadli Indijanci neznanega plemena, ki so se prikladili iz džungle, vodil pa jih je belec. Dobro sem si ga zapomnil. Obkolili so nas s splavi in začeli pobijati. V vrvežu, ki je nastal na reki, je skočil belec v moj čoln, zgrabil Pavlo in hotel z njo pobegniti na splav. V tesnem čolnu sva se spoprijela, dokler mi ni hud udarec vzel zavesti. Prebudila sta me voda in dušenje. Nedač vstran so Indijanci pobijali moje poslednje prijatelje. Začel sem plavati proti obali. Kljub onemoglosti, ki mi je težila ude, me je strah pred smrtjo držal na površju. »Señor, zlikar se ne trudi. Bliža se ti krokodil!« se je zakrohotal beli poglavar. Za menoj je plaval aligator. Napel sem vse moči in dosegel obalo. Na drugem bregu sem videl, kako je prek ramen visokega belca visel sveženj, kar naj bi bila moja nevesta Pavla. Pogoltnila jih je džungla. Vrnil sem se na haciendo. Bil sem prikljubljen delovodja, zato so delavci sklenili, da bodo šli z menoj v džunglo. Toda ni bilo več potrebno. Amazonka je naplavila njeno golo truplo. Ob njem sem prisegel maščevanje. Toda delavci sedaj niso hoteli več z menoj. Poiskal sem ljudi, ki se ne bojijo džungle. Pridružil sem se pragozdnim lovem. Petkrat sem se podal v džunglo ob gornjem toku Amazonke, toda vselej zaman. O belom poglavarju ni bilo nobene sledi. Toda iskal ga bom, dokler ga ne najdem ali ne preminem sam. Prav tja zdaj gremo, v globino tiste dežele, kamor je izginil belec. Ničče ni še prodrl tako globoko, da bi bil tam, da bi bil tam, da bi bil tam.